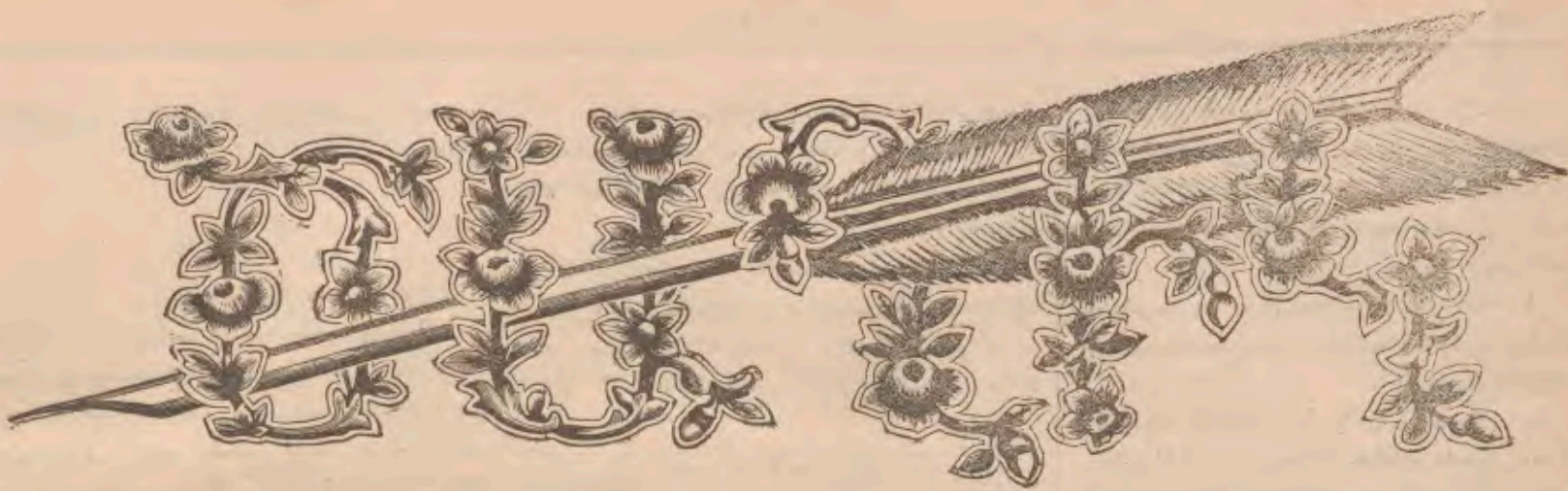

ՀԱՆԴԵՍ

40 ՓԱՐԱ

ԱՅՁԱՅՐՆ ԵՒ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՓԱՐԱ 40

ԾԱՆԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեփար-
քիւ եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
100 դրոս արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Դաւանաց համար 115 դրոս:
Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դրշ.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսոնաէր եւ Տնօրէն Անսօն Սահեան,
Էսկի Զապրիլի ճառարանի Նշան Լ.Ֆ. Պէրպերեանի Տպարանն:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր:

Թ Ի Ի 204 Գ. ՏԱՐԻ

1889

ԱՊՐԻԼ 5 ԶՈՐԵՓԵԱՐԹԻ

Ի Ի Թ Ա Ր

Հէնուզ ազճէ իրաւունք հիմնել
Ի թմեմիշ օրան զաթլարըն, Զատիկուն
Եվ վէլ իրաւունք հիմնել թերինի րէճա
Ի տէրիզ:

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ս Կ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Աւագ շաբթուան աւագ գրութիւն: — Քոյր
Տօքթուովէ: — Սօն հալատիւն, թիւճ ա-
րիւնէ: — Ա. կէ անկէ: — Գիտական: — Նէրալն
մալ չըղարան: — Չէլմէ միտմար ճինայէթի:

ԱՒԱԳ ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՒԱԳ ԳՈՐԾԵՐ

Ըրինք չըրինք Մեծ Պահքը զլորե-
ցինք, և Աւագ շաբթուն ձեռք բե-
րինք. մէկ տարուան անհաւատութիւ-
նը թողլով բարեպաշտութիւնը ձեռք
առինք և քիչ մ'ալ խիղճերնիս ար-
թննալով՝ զէյթին եաղիին, թահինին
կէս բերան բարեւ տուինք, բայց միւս
կողմէ ալ գրամական տաղնապին
ծայրը բրցուցինք և մինչեւ այսօր ա-
սոնցմէ ազատելու ծայրը ճամբան գը-
նել չը կրցինք և այս տաղնապը աւե-
լի զգալի եղաւ մանաւանդ այս շաբ-
թուն և որ անշուշտ Աւագ շաբթուն լի-
նելուն համար:

Հիմա թերեւս մեզի պատասխա-

նեն թէ, եղբայր Ծաղիկ. ինչո՞ւ այդ-
պէս կըսես. պէտք է խօսքդ մասնա-
ւորես, որովհետեւ եթէ ամենքն ալ
մեզի պէս ըլլան, աշխարհս ոչ թէ 7
տարի վերջը, այլ հիմակուրէն կը կոր-
ծանի:

Այս պատասխանը քիչ գէշ չէ,
բայց մենք ալ պատասխանին պատաս-
խանը ըլլալով կըսենք թէ «պէտք
տաղնապը պէտքովք տաղապարս օ-
լորու և ամենուն խաչը իրեն համար
ծանր է. մենք պէտք է մեզի նայինք,
ուրիշը ինչ պէտք մեզի»:

Եւ ահաւասիկ, տեսա՞ր ընթեր-
ցող, մեր ամեն գործն ալ ասանկ է,
պատասխանի մը պատասխան տանք
բանք և քիչ մնաց մեր այս յօդուա-
ծին նիւթը պիտի կորսնցնէինք. որ էր
Աւագ շաբթուան Աւագ գործեր:

Այս Աւագ շաբթուն, աւագ գործեր
կը ծնի. ուստի ամեն մարդ աւագ
գործերովը կը զբաղի և հանրական
գործերէ կը դադրի:

Ազգային շրջանակին մէջ, Քաղ-
ժողով, Կրօն. ժողով, Ազգ. ժողով,
Ուսումնական, Տնտեսական խորհուրդ-
քործերնին ծալլելով ծրարելով բաժն-
դրին, իւրաքանչիւրն քիչ մ'ալ իր
անձնական աւագ գործերովն զբաղե-
լու համար. միայն թաղ. խորհուրդ-ք

իրենց անձնական աւագ գործերէ ա-
ւելի, պաշտօնական աւագ գործերով
պաշարեալ, հաց ուտելու և գլուխ
քերելու անգամ ատեն չունին, որով-
հետեւ տարւոյն մէջ եկեղեցւոյ դրան
առջեւէն անցնելն իսկ միտքէ չանցնող.
ներն անգամ, այս շաբթուն բարեպաշտ
կը դառնան և այր թէ կին առտու
իրիկուն եկեղեցի կը յաճախեն. սակայն
չգիտցուի թէ կրօնական պարտաւո-
րութիւն մը կատարած ըլլալու, թէ
չէ ժամանակ անցնելու և նոր շրջազ-
գեստներու կամ գլխարկներու ձեւե-
րը իրարու հետ բաղդատելու և կամ
նոր հարներ տեսնելու համար. ինչ
պատճառաւ կուզէ թող ըլլալ, միայն
սա ճշմարիտ է թէ ամեն եկեղեցի
բազմութեամբ կը լինայ, և բնակա-
նաբար թաղ. խորհուրդք ալ աւագ
գործերով պարապելու կը պարտաւո-
րին:

Թաղ. խորհուրդքը Աւագ շաբթուան
աւագ գործերն են:

1.—Դռնէ այս շաբթուն միայն թա-
ղին տնանկ աղքատները քիչ շատ հո-
գալ:

2.—Եկեղեցւոյ պայծառութեանը
համար բնաւ խըրդուլութիւն չընել և
անտուկը բարա կայ չկայ, ամեն բան
տեղն ի տեղը կատարել:

3.—Հին օրէնքէն մնացած կէտիկի կանանց եկեղեցւոյ մէջ յարուցած աստեղը իմն է . չէ քուկդ էի կռիւնքըուն զատաւոր կանգնիլ և զանոնք հանդարտեցնել :

4.—Իւզագինը պօղկէկ հաւաքելու համար , երես պինդցնելով ասոր անոր եախան բակչիլ :

5.—Ձատկական նոր բօթին մը ճարելու համար եկեղեցւոյ գաւիթը ֆըրըլտախի պէս տօլաշմիշ եղողներուն վրայ չորս աչքով հսկել :

6.—Անշափ բազմութիւնը ճեղքելով և արին քրտինք մտնելով օրը երեք չորս անգամ թապախ պտրտընել :

7.—Կանանց եկեղեցի մտնելու և ելնելու դռանն առջեւ խոնտուրա պօեաճիսիի պէս նէօպէթ պէքլէեօղ կարմիր հաւկիթներուն խօսք հասկցնել և ստէպ բարձրագոյն վարտա՝ պօրալ :

8.—Քէխեային , մըխտարին , ժամկոչին , ժամարար Հայր սուրբին , տընտեսին , գրագրին , բանկալճիին . ևն . ևն զատկական նուէրները թէտարիք ընել և ժամանակին տալ ևն ևն ևն :

Ընտանեկան շրջանակի Աւագ շաբթուան աւագ գործերն են :

1.—Պաշլը լաթ յուալ :

2.—Թախտակ չիբել ու սրբել :

3.—Սէրտիրները ալթ իւթ ընել և տանը ամէն կողմը նորէն շտկել շըտկըրտել :

4.—Բաղնիք երթալ :

5.—Նոր շրջագրեատով եկեղեցի երթալ :

6.—Եկեղեցւոյ մէջ տեսած նոր հարսերու հագուստ կապուստները դրացւոյն մանրամասնօրէն նկարագրել :

7.—Առտունները իրենց ամուսնոյն կամ եղբորը և կամ հօրը , սօսպրակը մեծկակ և չիթթ տալու չմօռնալ :

8.—Հագիգճին տօլապը դնելու համար սուտեր և ձեւեր հնարել ու լեզու թափել :

9.—Տանը մէջ գտնուած ամբողջ պախըրները , ինչպէս թէնճիրէ , սահան , մոյրօպա , թէքսի ևն խալայլաթմիշ ընել տալ և ամենէն վերջն ալ իրենց երեսը :

Առեւտրական շրջանակի մէջ Աւագ շաբթուան աւագ գործեր :

1.—Ձատկական ծախքերը գոցելու համար պէտք եղած դրամը օր առաջ

ձեռք անցունելու միջոցը գտնալ :

2.—Ձեռք մը հագուստ ապառիկ տալու յանձնառու եղող դերձակ մը ճարել :

3.—Բաստըրմային , հաւկիթին , միսին , լաւ խաշեր բանիրին , սա եաղին բիացան հասկընալ և աղէկը գշտնելու համար խանութէ խանութ պըտըտիլ :

5.—Տունէն ապսպրուած ինչ ինչ բաները առնելու անկարող լինելով , ունայնաձեռն տուն դառնալու պարագային մէջ , բարկութեան , մեղամաղձութեան , յուսահատութեան , տրտմութեան և գինովութեան կեղծ ձեւերով , վարպետ դերասանի ձեւեր կատարել :

6.—Նոր լաթ ունենալու անյոյս վիճակի մէջ , Ձատկական այցելութիւններէ խուսափելու համար , հիմակուընէ սուտ հիւանդ ձեւանալ և դէմը ելնողին հիւանդագին ձեւեր առնելով , հիւանդ ըլլալը հասկցնելն ևն ևն :

Խմբագրական շրջանակի մէջ Աւագ շաբթուան աւագ գործեր :

1.—Շաբաթ մը յարունակ , լրագրոյն առաջին երեսը բաժանորդները ինսաֆի բերելու համար ազաչական իւլաններ դնել :

2.—Լաթ պիտի առնեմ , խոնտուրա պիտի առնեմ , սա պիտի ընեմ , նա պիտի ընեմ ըսելով առաւօտէն մինչեւ երեկոյ դրամ պահանջող խմբագրին , գրաշարին . տպագրիչին , ցրտիչին , մեղանահարին ևն ևն մէրամ հասկցնել և հա չէ ըսել շարունակ :

3.—Անգարագրի լեզուէ չը հակցող բաժանորդաց , մասնաւորապէս մէկ մէկ հօտ ալ սունթուրլու նամակ գրել :

4.—Լրագիրը հրատարակելէն վերջ առգին անգին վազվզելով թահախտարութեան պաշտօն ալ կատարել , ևն ևն ևն :

Քօքօղութեան շրջանակի մէջ Աւագ շաբթուան աւագ գործեր :

1.—Մարդ գետինը զարնելու համար առաւօտէ մինչեւ երեկոյ տեսակ տեսակ սատանութիւններ մտածել :

2.—Փոխառութիւն մը ձեռք բերելու համար հազար տեսակ նամակներ յօրինել , իրենց տեղերը յղել և

պատասխանները կարգալ , օրինակի համար

Ազնիւ բարեկամ

Ձատկական տօնի առթիւ դրամական մեծ տաղնապի մէջ լինելով , կաղաչեմ որ , յանուն բարեկամութեան , ինձ երկու ոսկի փոխ տալ բարեհաճիք , փստահ լինելով որ Ձատկէն 15 օր վերջ կը վճարեմ :

Պատասխան

Բարեկամ ,

Նամակդ առի , բայց զաւօք սրտի կիմացնեմ թէ ես ալ Ձեզ նման 5-10 նամակներ ասոր անոր յղեցի և ամենէն ալ մերժողական պատասխան ըստացայ . ներեցէք :

2

Բարեկամ :

Այս տարի Ձատիկը անհաշիւ եկաւ . պէտք էր որ ամօղն մէկին և կամ վերջէն դար , որպէս զի ես ալ ամսական կամ նոր առած և կամ առնելու վրայ ըլլայի , մինչդեռ անցեալ շաբաթ առի և մինչեւ այսօր ալ հատուցի , կը հասկնաք ըսածս . կաղաչեմ , քիչ մը փոխ դրամ զրկեցէք , ամսագլխուն անպատճառ կը հատուցանեմ :

Պատասխան

Բարեկամ ,

Սխալ դուռ դարկեր էք , աւելի լաւ կընէիք եթէ այդ ձեր նամակը Օրացոյցճի պապա Մարուգէին յղէիք , որպէս զի եկող տարի ալ Ձատիկը ասանկ անհաշիւ օր չը նշանակէ , իսկ գալով դրամի խնդրոյն . բառին բուն նշանակութեամբը՝ ՉՈՒՆԻՄ : Կըսեն թէ այս տեսակ յղուած ու պատասխանուած նամակներու թիւը մինչեւ այսօր 10000ը անցած է :

Հէմէն ամենուն ալ Աստուած ինք ողորմի :

ՔՈՅՐ ՏՈՒԹՈՒՈՒՎԷ

Նախորդ թիւէն

— Ճշմարիտ է, յարեց մայրն: Խեղճ տղայ, կը մոռնայի զինք: Ներէ ինձ, սիրասուն աղջիկս: Դիտես թէ զքեզ ո՞րչափ կը սիրեմ, ո՞չ, ո՞չ, հանգարաւ չը պիտի մեռնիմ: Ինչ պիտի լինիս,

— Անհանգիստ մի լինիք վիճակիս վրայ, պատասխանեց Մարկէրիտ, Եթէ Աստուած զձեզ առ ինքն կը կոչէ, մայր իմ. ես ալ պիտի փնտռեմ նորա քով ապաւեն մը. կրօնաւոր պիտի լինիմ:

— Լա՛ւ, աղջիկս, ըսաւ Մարգրիտ, Յիսուս ամուսնոց լաւագոյնն է: Օրհասականիւ դիմագծերն լուսաւորեցան, Իւր խօսքն աւելի տկարացաւ և կը նմանէր սիրտի ման քաղցր հառաչանաց: Անվիշտ մահուան մը կը յանձնէր իւր անձը բերկրալից: Յանկարծ ոգեւորութիւն մ'զգաց յինքնան: Վերջին անհանգստութիւն մ'ունէր:

— Մտիկ ըրէ՛ ինձ, Մարկէրիտ, մրմնջեց: Նախահայրք... կրօնաւորաց մեծաքանակ գումարներ թողած է: Անոնց քով գնա՛, հոն կեանքը աւելի դժուարին է և կանոններն խիստ, Բայց անօթիտ պիտի ընդունին զքեզ, կը լսե՛ս, անօթիտ: Եւ Մարկէրիտ այդ պատասխանած էր և Մարգրիտ հին հանգարտ մեռաւ: Մի քանի ամիս վերջ, գեռատի աղջիկը կրօնաւորաց վանքը կը մտնէր Բոյս Տօմբա-վանուամբ և այն պայմաններով զորս իւր մայրը իրեն ըսած էր: Բոլոր ժառանգութիւնն կը թողուր Բիէն տը Վիլլէն Տուանէյ տ'Օպէնթըլ Մարգրիտին:

— Գուշակած էի զայս, ըսաւ Օկուազէմ կոմսն՝ հանդիսին ներկայ եղած միջոցին:

— Դժուարաւ հաւատալս կուգայ, ըսաւ երէցն: Օրիորդն Մարկէրիտ գուարթ աղջիկ մ'էր: Աստուած չընէ որ այսուհետեւ կարենամ տարակուսիլ այն սուրբ ներշնչման վրայ զոր խորհած է ինք ունենալ, թերեւս շատ շուտ տեղի տուած է այդմ: Ինձմէ իսկ խորհուրդ չը հարցուց:

— Քոյրս, ըսաւ Մարգրիտ, միշտ ինձ վանասէր թուած է:

— Ներեցէ՛ք, յարեց բարի երէցն:

Ապահով եմ որ երկու ամիս առաջ չէր մտածէր իսկ այդ բանին վրայ: Փիղիքական նեղութիւններ կ'զգար, կարի բնական իւր հասակին, և որք գուշակել կուտային մի այլ տարրեր անձնութեան: Այդ շրջանին մէջ զայն ամուսնացնելու խնդիր մը ծագեցաւ: Գեղեցիկ երիտասարդ մը կը ճանաչէր, խիստ հարուստ և այդ մասին խօսեցայ ես ձեր տիկին մօրը հետ: Պ. Շամբուէ էր այդ առաջարկեալն, պատուաւոր անձ մը, որ օթիտ բնաւ չէր խնդրէր: Տիկին Մարգրիտը հին մերժեց զայս:

— Մայրս աղնուակալութեան խնդրոյն մէջ խստապահանջ կ'ին մ'էր, պատասխանեց երիտասարդն, որոյ աղնուակալ սկզբունքներն կարի գրգռեալ էին վարժարանի կենաց մէջ:

— Համակարծիք եմ, յարեց երէցըն: Եւ խորհեցէ՛ք որ այդ միութիւնը կրնար ձեզ օգտակար ըլլալ: Պ. Շամբուէ երեւելի անձ մ'է:

— Քոյրս այս խնդրոց վրայ և ոչ մի բառ յայտնած է ինձ: Ապահովապէս խորհիլն անհրաժեշտ է: Սատանան: Մարդ պէտք է որ յարմարի իւր ժամանակին կարծեաց: Քոյրս գուցէ անիրաւ էր:

— Այդ աղջկունք յամառ են, ըսաւ Պ. Տըլա Շընարտիէն. այսպէս Մարկէրիտի զոհողութիւնն բացարձակ կերպիւ անհասկնալի էր այն անձերէն որք ուզած էին դառնել զայն և արդէն գըրեթէ անծանօթ մնացած էր այն միակ անձին որ եղած էր նորա ճշմարիտ պատճառն, այնմ որու աղնուակալ աղջիկն ինքզինք նուիրած էր:

Բայց քոյր Տօմբուովէ այլ եւս չէր կրնար տարակուսիլ այդ մարդկային անիրաւութեանց վրայ: Երջանիկ էր իւր խօստումն պահած լինելուն և նըւիրական պարտաւորութիւն մը կատարած ըլլալուն համար: Այդ բարձր զգացումն, լի խաղաղաւէտ հեշտութեամբ մը, այն կոչման տեղը գրաւած էր զոր ինք իրապէս չունէր: Ճըշմարտիւ կը սիրէր կրօնքն, բայց ոչ այն կրքոտ սիրով որ կը ծաղկի վանուց ստուերին մէջ, Պնդակազմ առողջութիւն մ'ունէր նա, միանգամայն խիստ լաւ հաւասարակշռեալ միտք մը ճանաչելու համար հաւատոյ այն յուզումներն որք զարմացման առ-

տիճանին կը հասնին, և անձնութեան թեան այն տենդերն՝ որք կ'սպառեն սիրտն յուզիչ երազի մը բոցով և որք այնպէս իմն կ'ընեն՝ որ մարդ կը խորասուզի անհունին մէջ հոգեկորոյս. բայց ընդհակառակն խորին պայծառութիւն մը կը դառնէր իւր զոհողութեան խղճին մէջ: Սպառեց իւր բոլոր զօրութիւնն հնազանդելու իւր նոր կենաց խիստ պահանջումներուն, յարտուեալ աղօթեց, ծոմապահութեանց, արարողութիւններէն ընդմիջեալ քընաց, այն մշտնօրէն պաշտաման զոր կը հարկադրէ կրօնաւորաց օրէնքն: Առանց սոցա աջակցութեան, գուցէ ընկղմէր այն վտանգից մէջ որք կըրնային նետել իւր անիրաւի տեղութիւններուն առջեւ, երբեմն կը ցաւէր ոչ թէ իւր վարժման վրայ, այլ այն երջանկութեան մասին ուսկից հրաժարած էր. և որ իւրեան առաւել բաղձանաց արժանի կ'երեւէր այնուզի կը նշմարէր զայն տգէտ երեւակայութեան մը պատկերաց մէջէն: Կը խորհէր այն տարրած տենջանաց վրայ զորս զգացած էր: Կուռումբութիւնը նոցա յիշատակն, կը ճշդէր զայնըս, հակառակ իւր անմեղութեան. կը հասկնար այժմ թէ ինչ կը նշանակէին երբեմն բնութեան այդ խորհրդալից կոչումներն: Եթէ անոնց պատասխանելու կարող եղած լինէր, այսօր կին մ'էր ինք, սիրեցեալ սուսին մը և որդեւէր մայր մը: Այդ երազոց հետ չէր խառնելու նա ու է անպատշաճ գաղափար: Կը տեսնէր սակայն սիրասուն պատկերն իրեն կեանքէ բոլորովին տարբեր կեանքի մը, մտերմական, ընտանեկան կեանքի մը, լի առատ գոյութեան որոյ համար ըստեղծուած կը կարծէր զիւր անձն: Եթէ կրօնային կողմն ունեցած ըլլար, նմանօրինակ խորհուրդներն իրեն մեղապարտ թուած պիտի լինէին: Սրդ, փոխանակ զայնս վանելու, հաճոյալի եղանակաւ մը կը շոյէր նաեւ իր պատասխանող հպարտութիւնն, իւր խիղճ իսկ հոն ճարակ մը կը դառնէին: Զարդարելով այն բաներն ուսկից զրկուած էր, առաւել եւս կը նուիրէր անձնութեան. որքան նուազ ինքզինք անյարմար կղզար մենաստանի կեանքըն, այնքան աւելի հպարտ էր բանի մը վարժուելուն վրայ: Իր վշտերն կը

մղէր սրտին մէջ և կը դարձնէր վեր-
քին մէջ տատասկներուն ման, և այս-
պէս կը ճաշակէր բան մը այն տար-
րինակ հեշտութիւններէն զորս պարտի
մարտիրոսաց հայթայթել չարչարանաց
կրկնում մը:

(Շարունակելի)

(Թարգմ.) ԺԱՆ ՌԻՇԸԲԷՆ
Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԷՐ

Թ Ի Ի Ճ Ճ Ա Ր Ի Յ Է

Պու հափթա բիշամըղտո հայրի-
ճէ իշ օլմուշ տուր. պիր դաշ սէնէ-
լէրտէն պէրու մաղաղա քէօշէլէրինտէ
գալըպ չիւրիւմէտէ վէ թէլէֆ օլմաեա
եիւզ թուլթուշ օլան կալիպարտի.
գըրմըզ վէ քէօք պօյա օրթաեա չը-
գարըլըպ, եիւզտէ օթուզ զամըլլա
ֆիրուխտ օլունմադտա վէ պիր թա-
րաֆտանտա արանըլմադտա տըր. եա-
լընըզ, գըրմըզ պահալը տիւշտիւկիւն-
տէն. չօգլար 10 բարալըզ կարիպա-
տի իլէ վէ օրտա օլմասա պիր ափուճ
սօղան դապուղու իլէ իշինի կէօրմէք-
տէ տիր. պու հալտէ, եինէ օն պլին
օգկա կալիպարտի սարֆ օլունմադալը
հիսապ օլունմադտա տըր:

Օն պէշ կիւն մուգատտէմ սու
պանեօսունա պաստըրըլմըշ օլան 400
չուվալ 2-3 սէնէլիք վէ գարա գաեըշ
պաստըրմալար, պու հափթա սալա-
մուրտան չըգարըլըպ վէ կիւղէճէ
չիմէնլէնիպ, պէօեիւք խահիլէ բիեա.
ցաեա չըգարըլմըշ տըր. էօնիւնտէն
կէչէն գօգուսունա վէ կէօսթէրիլինէ
իպրէնիպ, սահիհէն Գայսէրի բաստըր-
մասը վէ թապիի պիրազ թուղլուճա
տըր զաննըլլա, ֆիեաթընը սօրմաեա
պիլէ իճթինապ իթմէքտէ իսէլէրտէ,
պու զաննըլարը եանըշ օլուպ, 6 եա
մօմ տըրլար, եալընըզ շուրասը վար-
քի, տիշէրի բէք գալի օլանըր եա-
նաշմալը տըրլար: Ասըլ Գայսէրի բա-
ստըրմասը պու հափթա իքի չուվալ
կէլիպ, պիրէր բարչա էվէլէճէ թէր-
թիպ իտիլմիշ օլան մահէլէլէրէ տա-
ղըլմըշ տըր:

Կէչէն հափթա Անվէրստէն կէչէն

պիր թիւճճար սէֆինէսիլլէ, շէհրի-
միզէ 150 սանտըգ չալապուրի շիշէ-
լէրի կէլմիշ օլուպ, պէօեիւք խահիլէ
սաթըլմիշ տըր. պունլարտան 50 սան-
տըզը, մախուսէն Պէյօղլու բանալըրը
իշիւն սաթըն ալընմըշ տըր: Չալա-
պուրի եարան էանաֆ պէյնիտէ սէօյ-
լէնտիկինէ նէզարէն, պու սէնէ չալա-
պուրի ֆիեաթը կաեէթ տիւշկիւն օ-
լաճագմըշ, պու սէպէպտէն. մէզքիւր
շիշէլէր իւղէրինէ պէօեիւք պիր թի-
ճարէթ օլունմադտա:

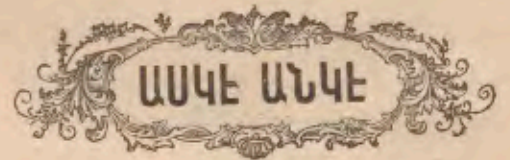
Պու հափթա վիէննատան կէօն-
տէրիւմէքտէ օլան սօն մօսա հազըր
էպփապարըն քեաֆֆէսի տալի գա-
ղտեա ուղարտըլարընտան, բիտցա-
մըղտա եէնի մօտա մալ եօգ կիպի
տիր: Բիվայէթէ նէզարէն, մէզքիւր
էպփապարըն մուհաֆաղա իտէն սան-
տըզլարըն գօնուլտուղու ամպարա
4-500 թանէ տալի գօեուն գօնուլ-
մուշ օլտուղլարընտան, զէվալը հայ-
վանլար աճըղա տաեանմաեըպ սան-
տըզլարըն իւզէրինէ պիւ հիւճուճ,
տիշէրի վէ պուլիուղարը իլէ գըրըպ
տէօքէրէք, իշինտէքի կիւղէլիմ էս-
վապարըն հէման քեաֆֆէսիլին քի-
մինի գօլունտան, քիմինի բաշասընտան
եէեիպ զէտէլէմիշլէր, վէ պու սէպէպ-
տէն պազը էպփապը մաղաղալարը
քիւլլի զիեանա ուղարմըլլար տըր:

Պու սէնէ եէրլի հաւկիթ ֆէյզ ու
պէրէքէթ իւզրէ օլուպ, Իգմիտտէն,
Պանտըրմատան վէ Չանըրըլտան տա-
լի բէք չօգ կէլաիկինտէն, ֆիեաթ-
լար տիւշկիւն տիր. հէլէ կարմիր
հաւկիթ. եաղմուր կիպի եաղըեօր
միւպարէք. թէէմինէն սէօլէնտիկինէ
նէզարէն, կալաթատա քիւշաո օլուն-
մուշ օլան պիր ֆապրիգտա, կիւն-
տէ 40-50 պին հաւկիթ, կարմիր հաւ-
կիթի պօեալանմիլ օլուեօրլար իմիշ:

Բիտցամըղտա ամէլիեաթ իւզէրի-
նէ պու կիւնլէրտէ քիւլլի իշ կէօրիւ-
մէքտէ տիր: Բանաեըրլարտա գու-
րուլմագ իւզրէ 40 պին տօլապ սիբա-
րըշ օլմուշ օլտուղլունտան, շիմտի հէր
թարաֆտա տօլապ եաբըլըպ գուրու-
մագտա տըր, լաքին բէք աճէլէեէ
կէլտիկինտէն, էօլլէ միւհէմ եաբըլ-
մաեըպ, շէրլի հալինտէ եաբըլտըզլա-

րընտան, պիւմէեիզ քի պէօլլէ տօ-
լապլարա բարա վէրիպ կիրէն պուլու-
նաճագ մը տըր:

Կէչէն կիւն կէլէն 200 սանտըգ
քաւթ տը վիղիթ քեաղըտլարը, պա-
սըլմագ իւզրէ պասմահանէճիլէր թա-
րաֆֆիտան եաղմա իտիլմիշ տիր, պիր
բաքէթի, եանի 100 թանէսի 70 բա-
րայա գատար ֆիեաթը ինմիշ տիր.
բիտցատա, ֆիեաթճա պու տիւշկիւն-
իւեէ թէաճիւպ օլունուեօր, զիրա
100 ատամ իշինի կէօրէն, վէ եա-
խօտ հէր պիրի պիրէր տաւա վաղիֆէ-
սինի իճրա իտէն պէօլլէ պիր միւշքի-
լաթը քեաղըտլարըն 100 թանէսի 40
բարա. . . եիւզ ատամ 70 բարա տի-
մէք տէլլի մի եա:

—Բարեկամ, այս տարի նոր գօս-
թիւմ շինեցիր:

—Եղբայր, տեսակներուն մէջ սի-
րուն բան մը չը կրցի գտնել. դեր-
ձակն ըսաւ որ Չատկէն վերջ գեղեցիկ
և նոր տեսակներ պիտի գան, ադոր
համար Չատկէն վերջի թողուցի:

—Աղէկ ամա, եթէ այդ քու դեր-
ձակիդ մէկ երկու ոսկիին երեսը ցու-
ցունէիր, քեզի առանկ բան մը չը պի-
տի ըսեր և տեսակները շատ սիրուն ու
գեղեցիկ պիտի դառնային:

—Բարեկամ, կը շնորհաւորեմ, ի-
մացայ որ անցեալ Ծնունդին խօսք
կապ տարեր ես եղբր:

—Սյո', շնորհակալ եմ:

—Էյ առ Չատկին հետդ ի՞նչ նը-
ւէր պիտի տանիս նայինք:

—Այո Չատկին ալ, խօսք քակուկ
պիտի տանիմ:

Բարեկամ, հայտէ Ղալաթիա անց-
նինք տէ, ինձի ձեռք մը հագուստ
առնենք:

—Ուրկէ պիտի առնես:

—Իմ միտքս 0 Գուուսանէն առ-
նել է:

—Ձէ պէ, Շթալնէն առնենք, ա-

նոր խանութը տահա սղուոր, տահա սղուոր է:

—Պէ՛տապար, ես խանութը ծախու առնելու չեմ, խաթ մը լաթ պիտի առնեմ, ան ալ ո՞րը աժան է աղէկ ըլլայ անկէ կառնեմ:

—Է՛րնչ, Օ Գուռասանը սանքի տահա՛ աղէկ է:

—Ինչ գիտեամ եղբայր, մարդը լրագրաց մէջ չէնք շնորհք գիներովը տեսակներովը ծանուցումներ դրած է, ծանուցմանը նայիս նէ գէշ չէ, հիսապի գալու գիներ է:

—Եթայնալ չըրա՛ւ մի:

—Ատամ, պատերուն վրայ խոշոր խոշոր իւաններ, անկէ ի՞նչ կը հասկընամքի, գին չիկայ բան չիկայ, պէլքի իմ ուղած գիներովս ապրանք չունի, ինչէ՞ն պիտի գիտնամ, հոն էր թալ տէ խախը ըլլալուս, հիշ չեմ էր թար, շիտակը նայիս նէ ան ալ լրագրաց մէջ ընդարձակ իւաններ դնելու էր քի, մինչեւ քանի՞ զրուշի ապրանք ծախելը ամէն մարդ հասկընար տէ, ան սունթուրու խանութէն ներս մըտնելու ճեսարէթ առնեմ:

—Աղէկ կրսես ամա, կերեւայ քի, լրագրաց մէջ մտնայ նէ, մէյ մ'ալ դուրս չի կրնար ելլալ տէրի մարդուն աչքը խեղալ ելմիշ եղած է:

* * *

—Գարըլարըն նի՛չին սագալը օլմազ:

—Ձէնեէլէրի տուրմազ օնու, իչին:

—Ձէնեէլէրինին տուրմամասընտան նէ՛ մազարրաթ հուսուլէ կէլէպիլի:

—Նէ՞ սէօլէրսին, էկէր սագալարը օլաբար, չէնեէլէրինի քի՛մ զապթ խուսպ թըրաշ իաէպիլի իտի:

* * *

Մատամըն պիրի, Ձատիկիք ֆիտան պիլտիրմէք իչին մօտիթրաեը չըղըըը. մօտիթրա էօլլիսիւնիւ ալըր գատ իթտիքտէն սօնրա:

—Ավֆ իտէրսինիզ սորուշումուզա, էվլիմիսինիզ, պէքեարմընըզ:

—Էվլիմ, նէ՛տէն սօրտուն, եօգ. սա էվլիսին մօտասը պաշգա՛ մը:

—Էվլէթ մատամ, պու Բասգալեա մօտասը էօլլէ:

—Նա՞սըլ:

—Ձիւնքի Բասգալեատա թէպրիք իչին չօգ ատամ կէլիպ կիտէճէք, օնու իչին ֆիտասընըզա իքի թանէ կիլի ճէպ եաբաճագ. . . :

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն

Բնախօսութիւն մարդկային կրից. — Երկիւղ և իւր տխուր հետեւանքներն. — Պոռտոյի գինին:

Անցեալ օր կրից քննութիւն անուն գիրք մը ձեռքս անցաւ. թղթատեցի այդ գիրքն, հետաքրքրական դտայ դայն, և օգտակար կը նկատեմ ծանօթացնելու ընթերցողացս «երկիւղի» վրայ դրուած կարծիքներն:

Ակտինք, մարդկութեան 1/3 մասն երկիւղէ կը մեռնի. ինչպէս ինձ, նոյն պէս և ձեզ ալ մի քիչ անհաւատալի պիտի թուի նախ. բայց իրողութիւնք կը հաստատեն միշտ սոյն տխուր ճշմարտութիւնն:

Ես կըսեմ թէ չափազանցութիւն կայ այս թուոյն մէջ, բայց ինչ որ եղած լինի, սա միայն իրական է թէ՛ երկիւղն սպաննած է և դեռ չատեր պիտի սպաննէ: Պաղարին, անտարբեր լինինք և չը բարկանանք բնաւ:

Հոնտոնի բժշկական վարժարանի աշակերտք կուզեն գեղեցիկ կատակ մ'ընել իրենց մէկ ընթերցողն որ նոյն կալի եղած էր իւր բնաւորութեամբ: Մութ սենեկի մը մէջ կը տանին զայն, և գլխատման կը դատապարտեն, աչերն կը գոցեն և թըլած թաշկինակով մը ուժգին ռուսգին հարուտծ մը կուտան տարաբաղդ ուսանողին որ երկիւղէ յանկարծամած կը լինի: Մահաբոյր կատակ. . . զայս կարգալէսի վեր չեմ սիրեր կատակներն, որչափ որ զուարթ լինին:

Բրուսիոյ առաջին թագաւորն, Ֆրետերիկոս Ա օր մը թիկնաթուղին մէջ ննջած միջոցին, յանկարծակիի եկաւ իր տարագրեալ կնոյ անակնկալ այցելութեամբն որ նոյն երեկոյին սաստիկ ջերմի մ'ենթարկուելով մեռաւ: Անգլիական թերթի մը մէջ կը կարդամ. դատապարտեալ մը բժշկական դասուն կը յանձնուի իբր փորձ բնախօսական. դժբաղդն կը նստեցնեն սեղանի մ'առջեւ, աչերն կապած և երբ կ'իմացնեն թէ՛ վզէն արիւն պիտի առնեն: Ջնջին խայթում մը կը կատարուի մօրթին վրայէն և ծորակի մը միջոցաւ գաղջ ջուր կը լեցնեն: Վեց վայրկեանէն կը մեռնի նա, համոզեալ հաւանականաբար թէ կորուսած էր իր

ամողջ արիւնն:

Կը յիշեմ Լիւսովիք Հալէվիի յեռալէ և Կենդանաբէր անուն սիրուն գործըն հոն պատմուած է Անգլիոյ մէջ երաժշտական +Լէպի հիմնադրին ողբալի վախճանն: Երկու օր վերջ մեռաւ նա ամենայն տխուր կատակէ որովայնախօսի մը որ կը գուշակէր նորա վերջին ժամուն մօտալուտ լինելն:

Այնքան երկարեցի երկիւղի վրայ գրած «ծէր» որ կարծեմ թէ նոր երկիւղ մ'ալ ես պիտի զգամ:

Երկիւղէ վերջ գինւոյն վրայ խօսիլ. . . գեղեցիկ զուգադիպութիւն մանաւանդ Պոռտոյի գինւոյն վրայ, այդ գինին մասնաւոր բոյր մը, գոյն մը, սիրուն և հրապուրիչ բան մ'ունի կարծես (բանաստեղծական ածականն կրնա՞ք վերագրել նմա) որ կը գերազանցէ երկրագնդի գինիներն: Կեցցէ՛ Գաղղիոյ գինին: Առողջապահական ամէն ինդրոյ մէջ մտած են գինւոյն լաւ կամ յուր յատկութիւններն: Ինչ որ ալ ըսուի, այդ ըմպելին միշտ ճաշին հոգին պիտի լինի:

Այո՛, գինին օգտակար է առողջութեան, կը բաւէ որ դորձածութիւնն չափաւոր լինի: Պոռտոյի գինիներն դորացուցիչ են և կը յանձնարարուին հիւանդաց, և փափուկ ստամոքսաց: Հաստատած են թէ՛ առածք ազգաց իմաստութեան չափը կը լուծէին. այդ ճշմարտութիւնն կստիպէ ինձ յիշել գինւոյն առածն:

«Երբ իմ Բասաբ Զ Լա քինէ,

Պեք Կաթի Կանա Բէլլէ»:

Մ. Գ. ՄՕԶԵԱՆ

ԵՐՏԵՆ ՄԱՆ ԶՐԳԱՐԱՆ ՎԷ

ԱԼԹՈՒՆ ԵԱԲԱՆԼԱՐ

Տէֆինէ պուլաճաղըղ Ալթուն ես. բաճաղըղ տէեու շունու պունու տօլանտըմըջ օլտուգլարը թէօհմէթիլէ պիրինճի ճէզա մահքէմէսինտէ մուհաքէմէլէրինէ տէվամ օլունմագտա օլան իքի Հաճի էֆէնտիլէրին՝ միւտտաի շախսիլէր թարաֆընտան հուզուրու մուհաքէմէտէ վերմիշ օլտուգլարը ճալիպի տիգգաթ վէ մէրագ իֆատէլէրի

կազմեցաւ զայն տէր՝ իմեքտէ իտիք իսէտէ, միւսմէրէմ ընթերցէր իմիդ-տէն էքսերիսի իշ պու մուհաքէմէնին զապթընը քեամիլէն վէ մուֆաասալէն տէր՝ իմեքտէ պուլունտուգլարը, վէ պիդ իսէ, զաթէն Չէշմէ մէյտանը մուհաքէմէսի զապթընը տէր՝ միւս պաշէրէթ իմիդ, վէ հաճի էֆէնտի-լէրին մուհաքէմէսի զապթընը տէր-ճինէ տախի կապէթամըլըն միւսատէ-սի պուլունտուգլարընտան, վէ եալընը իֆատէլէրինին տէր՝ իսէ. միւրիւ-վէթլու ապօնէլէրիմիդին էքսերիսի թարաֆընտան քեամֆի վէ մազպուլ կէօրիւնմէտիկինտէն, տէրճինտէն սար-ֆը նազար իմիդիդ տիր:

ՉԷՅՄԵ ՄԷՅՏԱՆԸ

ՃԻՆԱՅԵԹԻ

1 Ի Ն Ծ Ի Մ Ո Ղ Ի Հ Ա Ք Է Մ Է

(201 Բնէ Դեմիտէն պաշէն)

Միւստաի ումուսի.—Վէքիլ էֆէն տինին թալէպ իյլէտիկի շուհուտ միւս-տաայէ այիտ տէկիլ տիր. մա՛ մաֆիի հազ միւտաֆաա քէնտիլէրինէ այիտ օլտուղունտան միւտաֆաա իշուն ճէլպ-լէրինի թալէպ իտէպիլիլէր:

Շուհուտտան քէօշք պէքճիսի Ապ-տուլլահ չաղըլըլը:

Բէիս.—Իսմին:

Ապտուլլահ.—Ապտուլլահ:

—Բա՛շ եաշընտասին:

—Օն սէքիլ:

—Նէրէլիսըն:

—Սթանպուլլու:

—(Միւթթէհիմէրի կէօթէրէրէք)

պունլարը թանըրմըսըն:

—Թանըրմ:

—Պունլար հազգընտա պաղը շէյ-շէր սօրաճաղըլ տօղրու սէօյլէնէնէն-նէ էմին էթ: (Ենմին իտիլտի):

3 Բնէ Դեմիտէն

Իսթինաֆ րէիսի էվլէլի աթուֆէթ-լու վասաֆ էֆէնտի հաղըթլէրինին թահլըլ րիեապէթլէրինտէ օլարազ, ազա սաատէթլու էմին վէ Նիգօլաքի վէ Թէֆիզ վէ Արթին էֆէնտիլէր հա-զարաթընտան միւթթէշէքիւլ մահքէ-մէլի ճինապէթ հէյեթլը Ալիեհսի հու-զուրունտա, վէ իսթինաֆ միւտաի

ումուսի սաատէթլու խալիտ պէյ էֆէնտի հաղըր օլտուգլարը, վէ զապթ քեամթիպի իզգէթլու նազմի պէյ իլէ, միւթթէհիման վէքիլէրի մէվգիի մու-այեթլէրինտէ օթուրուգլարը հալ-տէ, տէօրթ երիզտէն միւթթէհիմազ սամիուն մահքէմէնէ պէտ վէ միւսա-շէրէթ օլունտու:

Միւտաի ումուսի պէյ էֆէնտի, պիլինճի վէ իքինճի մահքէմէլէրտէ ազա միւլաղիմէրինտէն սաատէթլու Արթին էֆէնտին պուլունտուգլարը վէ պինտէն ալէյ, սուրէթ ճէրեանը մուհաքէմէտէն խապէրտար օլամադը-ղընը պէեան իլէ, զապթըն թէքրար գրաաթընը թալէպ իյլէտիկինտէն, օն ալթը սահիֆէտէն վէ մէալի, պի-տապէթ մահքէմէտէն պէրի զազէթա-մըլլա նէշր իթտիկիմիդ վուգուաթ-տան իպարէթ օլան զապթնամէ, զապթ քեամթիպի իզգէթլու Ազմիվէ Շէվքէթ պէյ թարաֆընտան գրաաթ իտիլտիքտէն սօնրա, միւթթէհիմ Ալի պին Հիւսէյինին ճէլպ իթտիլմիշ օլ-տուղու իքի շահիտտէն գահվէճի գարթ Ալի մահքէմէնէ իտիալ օլունուպ, թարաֆը րիեապէթտէն իսթիմապէ պաշլանըլը:

Բէիս.—Իսմին:

Գարթ Ալի.—Ալի:

—Գա՛շ եաշընտասըն:

—Օն իքի:

Հէր նէ գատար սիննինին օն իքի օլտուղունու պէեան իթմիշ իսէ տէ, մահքէմէ տահա զրեապէ օլտուղունա գանաաթ հասըլ իյլէտիկինտէն, թահ-լիֆինէ գարար վէրիլտի:

—Նէրէլիսին:

—Պուրսալը:

—Չէշմէ մէյտանընտա պիր շէյ օլ-մուշ, նէ պիլիլ իսէն տօղրու սէօյլէ-նէնէնէնէն էթ: (Ենմին իտիլտի):

—Սաաթ իւշ գարարարընտա քիւ-չիւք Ալի արապ Մէհմէտէ գահվէմի-զէ կէլէրէք, պիրէր գահվէ իշտիք-տէն սօնրա, սանտալը Տիրան վազ-թըն կէճիքտիկին պէեան իլէ, քէ-րէքլէրի գաբադընտան, վէ օ էս-նատէ Կանըլնտա զուհուր էթտիկին-տէն, Ալի եանըլնա կիթտի, թէքրար կէլիպ եաթտը. պաշգա պիր շէյ պիլ-մէմ:

Միւտաի ումուսի.—Գա՛շտա գահ-վէտէն չըգմըշ, գաշտա՛ կէլմիշ:

—Իւշտէ կիթտի, ֆազաթ նէ զէ-ման կէլտիկինի պիլմէեօրում:

Տիկէր շահիտ սանտալը Թէվֆիզ ճէլպ իտիլտի:

Բէիս.—Իսմին:

Թէվֆիզ.—Թէվֆիզ:

—Եաշըն:

—Երիկրմի:

—Նէրէլիսին:

—Չէշմէ մէյտանըլը:

—Սանաթըն:

—Սանտալըլըլ:

—Շու Ալիլէրի թանըրմըսըն:

—Թանըրմ. մահալլէլի տիր:

—Ազրապա՛ն մը տըր:

—Խալըր:

—Մահալլէնիլտէ պիր վազուա ճէ-րէեան իթմիշ, նէ պիլիլ, նէ տուլ-տունսա տօղրու սէօյլէնէնէնէն էթ: (Ենմին իտիլտի):

—Պէն օ կիճէ գահվէտէ եաթընօր իտիմ:

—Հա՛նլը կիճէ:

—Վազըա կիճէսի:

—Նէրէտէ օթուրուեօր իտինիլ:

Գահվէնին իշէրիսինտէ. սաաթ եէ-տիտէ ապտէսթէ գալգտըմ. Բիւչիւք Ալիեի գահվէնին օճաղընը եանընտա էլինտէ գարա սաթըլ պիր ուֆազ պը-չազլա տուրտուղունու կէօրտիւմ:

—Պըչազտա գան կիպի պիր շէյ վա՛ր մը իտի:

—Փէրգ իտէմէտիմ:

—Գահվէ աչը՞գ մը, եօգսա գա-բալը մը իտի:

—Գաբալը իտի. գաբուեու գա-բաեան իրանտա օթուրուեօր իտի:

—Բիւչիւք Ալի նէրէտէ օթուրու-եօր իտի:

—Գահվէնին օճաղընը եանընտա:

—Նէրէտէն կիրմիշ իտի:

—Կիրտիկինի կէօրմէտիմ:

—Բէֆիզ պէյ.—Չաթէն պունլար սէմէթթէտարիք շուհուտ օլարազ իխ-պար իտիլմիշ տիր. մատամ քի պէօ-յիւք Ալի էվլէլէն պունլարըն խապէր-լէրի օլտուղունու պիլիեօր ըտը, չպի-տապէթը մուհաքէմէտէ ֆիլան ֆիլան առէմէլ տախի օրատա իտի, չաղը-ընըլ տիմէսի իզթիզա իտէր իտի. օ զէման, պէօյլէ պիր սէօղ սէօյլէմէտի-յի հալտէ, պունլարըն մալիւմաթը օշ-տուղունա նէրէտէն վազըֆ օլունմուշ. իսթիֆաար օլունսա:

—Ապտալ տըր տէեու կէթիրթմէ. տիքլէրիսի տուլտուղումտան, իսթէ. տիմ ճէլպ իթտիրտիմ:

—Թէֆիգ պէյ —Նէ՞ տուլտուղ վէ քիմի կէթիրթմէմիչէր:

—Օ կիճէ պուշարըն քահվէտէ օլտուղլարընը տուլտուղ, վէ ապտալ տըրլար նիշուն չաղըրթալըմ տէտիք. լէիլինի իշիթտիմ, անըն իշին չաղըրթ. տըրմ:

Բէֆիգ պէյ.—Քիմ խապէր վէր. միշ:

—Քիմսէ խապէր վէրմէտի. օ կի. ճէլգահվէտէ օլտուղունու տուլտու. ղումտան պիլտիքլէրինի սէօյլէմէսի ի. չուն չաղըրտըմ:

Քիլչիլ.ք Սիլ.—Գանընըն օղլու տըր, Միւտտաի ումումի.—Թարաֆէյնէ հիշ պիր միւնասէպէթի օլմաուղընը վէ հիւննի խալգ իլէ միւթթասըֆ օլտու. նու Պէյօղլու միւթթասըրըֆըղընտան մուհազգազ տըր:

Բէֆիգ պէյ.—Միւտտաի ումումի. լի.ք թարաֆընտան էվվէլճէ պէօյլէ պիր թահգիգլին վուգուլնա սէպէպ նէ տիր:

—Միւտտաի ումումի.—Վտգը օ. լաճազ իթիրազա մահալ վէրմէմէք:

Բէֆիգ պէյ.—Միւտտաի ումումի էֆէնտի պու իթիրաղըն վագը օլա. ճաղընը էվվէլճէ նէրէտէն քէշֆ ի. տուպ վաղիֆէլէրինէ օ վագըրթ թէ. ըլթթիւպ իթմէյէճէք պիր հարէքթթ. տէ պուլունմուչլար տըր:

Միւտտաի ումումի.—Միւտտաի ու. մումիլիք վաղիֆէլէրինէ պու գատար թաարուզա վէքիլ պէյին հազգը սէ. լահիէթլէրի եօգ տըր, մէն պուլ. ըուլտուն:

Թէֆիգ պէյ.—Գանուն հէր քէսին վաղիֆէսինի թայեին վէ թահթիտ իթ. միշ աիր. պուշարըն զապթ օլունմա. սընը թալէպ իաէրիմ:

Միւտտաի ումումի.—Թէֆիգ պէյ քէօշլիլէրին եալանը չահիտի օլ. տուղլարընա տաիր օլան իտտաալա. ընը թէքրար իլլէսին:

—Թէֆիգ պէյ.—էվվէլքի իքի քէօշք պէքճիլէրիլէ չիմտի իսթիմա պուլ. ըուլան իքի չահիտ ալէյհինէ ըէսմէն իգամէյի տալա իտէճէյիմիգտէն չիմ. տի պիր սէօղ սէօյլէմէյէ մահալ կէօր. մէմ, անճազ էվվէլճէ արգ իթմիշ օլ. տուղում կիպի, քէօշլիլ թէնպէքի իս.

մայիլին բօլիս տաիրէսինտէ քի պիրին. ճի իսթիճվապընտա քէնտիսինին եան. ղընա կիթտիլինի վէ պինաէն ալէյհ պիր շէյ կէօրմէտիլինի պէեան վէ ի. ֆատէ իլլէեուպ, տաիրէի իսթին. թագտա տալի, հիշ պիր իֆատէսի օլմայարազ. հուգուրը մուհաքէմէտէ ճէրէեանը վագաալը այնէն միւշահէ. տէ իթմիշճէսինէ միւքէմէլէն պէեան իթմէսիլլէ թահգիգալթը էվվէլլէյտէ նիլին սէօյլէմէտիլի սիւալ օլունտուգ. տա օրատա եէմին իթտիրմէտիքլէ. ընտէն եալան վէ պուրատա թալիֆ իտիլտիլինտէն տօղլունսունու սէօյլէ. տիլինի սէօյլէմէսի, քէնտիսինին եա. լանը չահիտի օլտուղունա տէլալէթ իտէր. սանիլլէն թահգըղալթը էվվէլլի. եէտէ պուշարըն հիշ պիրինին իսթի. լէրի օլմայարազ սէմմէթէտարի.ք ի. գամէ իտիլլէլէրի. սայիսէն միւվէք. քիլիմ Սիլիլ թէշիլիս իթտիքլէրի հալ. տէ, պարկիլին ըէնք վէ սիվարիսինին շէքլ ու գըյաֆէթինէ տաիր մալիւ. մալթ իթա իտէմէմէլէրի, լապիան գահվէ մահալի վագաատտան ալչազ պիր մէվգըտա պուլունտուղունտան կիճէ գարանըղտա հիշ պիր շէյին կէօրիլմէմէսի գապիլ օլմամասը, խա. միսէն քէօշլիլէր կիճէ եօրղուն պիր հալտէ կէլուպ, իսթիրահալթ իթմէլէ. ըի իգթիղա իաէր իքէն, իքի պու. չուգ իւշ սաալթ գատար պիր մէճպու. ըինէթլէրի օլմագսըղըն ուլանըգ պու. լունմալարը, սատիսէն միւթէվէֆա նուրի էֆէնտի ճէհր իտիլտի.քտէն սօնրա, քէօքրիլլէ տօղլու պարկիլինի սիւրմիւշ օլտա, օրատա տալի գարա ղօլ պուլունտուղունտան օնա միւրա. ճաալթ իթմէսի թապիլի օլտուղու հալ. տէ, Որապ ճամի գարաղօլհանէսինէ գատար կիլթմէսի, պու թաատաու իթ. տիլիմ ահվալ իսթիմա իտիլլէն տէօրթ շուհուտուն եալանը չահիտի օլտուգ. լարընը իսպալմէ քեաֆի, վէ էկէր Բէիս էֆէնտի հաղըթլէրի մուհաքէ. մէնին պիրոզ տահա թէէլիլի իգթի. ղա իթսէ, հէր պիրինտէ իւշէր տէօր. տէր չահիտ իտիլլէրէք, իսթիմա իթ. տիրիլէճէյի չիւպհէսիլ տիր:

Մաապի լաբ

ԻԼԱՆԱԹ

ՍԵՐՍԵՐԻ ԵԱՀՈՒՏԻ

Կ. էֆ. Պիպէրեան իշ պուլ բօմա. նըն նէշրինէ տալի պաշլամըշ օլուպ, բաղար վէ եօրթու կիւնիլէրինտէն մաս. տա հէր կիւն 8 սահիֆէսէն իպարէթ ըէսիմիլ ճիւղլէրի 10ար բարտեա սա. թըլաճազ տըր: Ապօնէ պէտէլի իսթան. պօլ իշին 70 վէ թաշրա իշին 80 ղու. ըուշ տըր:

ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ

ՊԱՐՏԵԶ ՀՈԳԵՒՈՐ

ԹԱԶՄԱՊԱՅԿԵՐ

(Պէրպէրեան Տպագր.)

Ընտիր թղթի վրայ, մաքուր տպագրութեամբ, լաթա. կազմ, կը վաճառուի Երկու { 2 } ղրուշ Կը գտնուի Պէրպէրեան Տպարան, Կ. Պ. Էսքի Զապ. թիէ ճատտէսի, թիւ 61:

ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
Յօրէշ — Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Հանգիսիս տպարանէն ի լոյս ընծայուե. ցաւ Մեծ. Մ. Մամուրեան էֆէնտիի սոյն նոր և բազմապատկեր ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ, մաքուր տպագրութեամբ և գե. ղեցիկ կազմով: Փոքր մանուկները, որք քերականը ա. լարտելէ յետոյ չունէին իրենց կարողու. թեան յարմար ընթերցանութեան գիրք մը, ահաւասիկ սոյն պատկերազարդ Ըն. թերցարանն պիտի ունենան այսուհետև, որու մէջ պիտի գտնեն փոքրիկ պատմու. թիւններ, ոտանաւորներ, հանելուկներ, պիտանի գիտելիքներ, որք գեղեցիկ կեր. պով դասակարգուած են աստիճանաբար: Կը յանձնարարենք Մեծ. դաստուռաց սոյն Ընթերցարանն, որու պակասը բա. լական ժամանակէ ի վեր գգալի եղած էր, և զոր կը լեցնէ բազմահմուտ ուսուցիչն: Կեդրոնատեղին է հանգիսիս տպարանն, և կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով: Գինն է 2 ղրշ. Շատ գնողներու գո. հացուցիչ ղեղձ կը լինի:

Յովհաննէս Յ. Պալքճեան էֆէնտի
եազընանէսի թէքրարէն Պիւսիւք Եէ-
նի խանտա իւսթգաթտա 38 Նիւմէ-
րօլու օտաեանագլ խտէրէք քէմաֆ-
իւս սապրդ հէրնէվի ումօրու թահ-
ըրիյէ վէ պիզգաթ իճրայի վէքեա-
լէթի տաալիյէ վէ միւմէյիզլիք ,
վէ բույեթի մուհասէպէ վէ սայիւրէ ի-
լէ իշթիզալ իթմէքտէ տիր :

Եիկիրմի պէշ սէնէտէն միւթէճա-
վուդ տուր քի պուլունմուշ օլտուզու
միւթէլիֆ մէճուրիյէթլէրտէ , վէ
խուսուսի իշէրտէ քէսպ իթտիկի թէ-
ճարիպի տտիտէ սէմէրէսի օլտարագ ,
թարաֆընա միւրաճաաթ խտէն տսհա-
պը մէսալիհի վէ խուսուսիյէ թէմ-
եիզ վէ իսթինաֆը տապա զըմնէտա ,
թաշրաաան իշ իհալէ խտէն զէվաթը
սուհուլէթի թարիզլէր վէ էմնիյէթ-
պալսշ մուգալէլէրլէ խոշնուտ իթմէք-
տէ խուսկինի պէեան խտէրիզ :

ՅՈԹՕԿՐԱՑ

ԳԱՐԱԳԱԾԵԱՆ ՊԻՍՏԵՐԻԵՐ

ԳՈՒԼԷ ԴԱՐՈՒ ՆՕ. 677

Միւշթիւրիւրիմիզի մէմուռն զըլմազ ,
էսիլտէն պէրո մէսլէքիմիզ օլտուզու տմ-
մէնին մայիւմի տիր : Պու տէֆա Նվրօքաւ
նըն էն մէշտր ֆալիզալարընտան ճէլպ
խտէրէք , տիւրիյէմիզի տնաթմըշ օլտուր-
զումօլտան , միւրաճաաթ խտէճէք միւշ-
թիւրիւր հէր հալալ մէմուռն զալաճաալա-

տիր : Գալաւը հօլտուս պիլէ բէսիմ չէ քի-
լիր : Զօճուգլար վէ չօզ տուրմաղա թէհամ-
միւլիւ օլմաշտիւր իշին , էն սան իւօլուտէ
(էնսթաթիտէ) ետնի միւշթիւրիյի եօլմադ-
ալըն բէսիմլէր չէքիլիր : Պուտտան մօտաա
ֆօթօլրաֆ իշին էն մէշտր ֆապրիզա-
լարտան հէր ճին , մաքինա վէ լէվաղիմթ
վէ էճգա կէթիւրթիւրիւրալ , էլվէն ֆիլաթ-
լէ սօթըլուր :

Միւրաճաաթ խտէնլէրէ մէճմանէն տէրս
վէրիլուզ , մէրազըլար իշին 180 զրուշա
գալտար մաքինալար ֆիլուլթ օլտուր :

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻԿՆ

Ն Շ Ա Ն Պ Է Ր Պ Է Ռ Ե Ա Ն

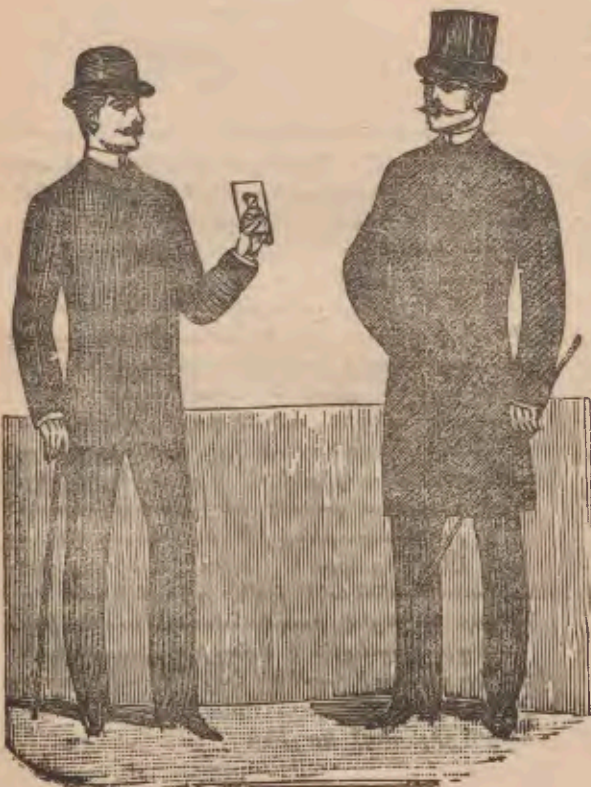
ՃԱՆՖԷՍՃԻ ԱԻԵՏԻՍ ՊԵՅԼԵՐԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՁԱՐՇՈՒԻ ԲԷՊԻՐՏԷ ՍԱՆՏԱԼ ՊԵՏԵՍԹԷՆ ՍՕԳԱՂԸ ՆՕ. 7

Իշպօ մօղաղտա սիեան վէ բէնկի ֆիլթանլըզ , ճէհէզ իշին իբէքլի զու-
ժալարըն էն էյի վէ կիւզէլ ճինսլէրի , կրօն ֆայլ ֆրանտէ , արմիւր մէրվէյ-
եազ , սաթէն , լիօն , բէնկի տիւլազ , մանթօլուզ չիշէքլի գաաիֆէ , կարնիլիք
չըպ լզլու գաաիֆէ , գալ էլի ֆիլթանլըզ , վէ իբէքլի կրընտուն գաաիֆէլի պու-
լունտուղունտան , միւրաճաաթ խտէճէք քեաֆֆէյի բալլէթլու միւշթիւրիւրին
կէրէք էմթաանըն նէֆֆաթէթ վէ գարաթէթի , վէ կէրէք ֆիլթանլըզն էնվէնի-
եթթինէ խոշտ օլաճաալարը պէեան օլտուր :

Օ Գ Ր Ո Ւ Ա Ս Ա Ն

ԿԱԼԱԹԱ ԵԻԻՔՍԷՔ ԳԱՆՏՐՈՒՄՏԱ ՎՅՎՈՏԱ ԳԱՐԾԸՍԸ ՆՕ. 94

Պիւլիք ատամ իշին , թաղըմ էլպիտէ
2աքլթ բանթալօն , եկէք 180 զրշ

2էշիալի բէնքլէրտէ տանթրաճըլ թաղըմ
— 120 զրշ

Իբէք վէ ետնտան չէքիլ վէ պիշիլի կիւ-
զէլ թաղըմ 170 զրշ

Կիւմիւլի վէ թիւթիւն բէնկիտէ սիւս-
լիւ վէ չէքլ իլէ պիշիլի իւզէլ թա-
ղըմ 200 զրշ

Ֆէվգէլատէ սիւսիւ չուպուգլու վէ չէ-
քիլ իլէ պիշիլի զաեթ կիւզէլ թաղըմ
— 240 զրշ

Պիւլիք ատամ իշին սիեան չուհա վէ
եա ֆաաիլտէն տաեանագլ վէ իւզէլ
բարթիւսիւ 120 զրշ

Իշի իբէք , թէրզի պիշիլի , սիւսիւ բէ-
կիւզէլ վէ բէք մօտա չուպուգլու բար-
թիւսիւ 220 զրշ

Իշի իբէք , տէվէ թիւթիւ վէ եա թիւ-
թիւն վէ եալաա լէթթիլի բէնկիտէ
զաեթ սիւսիւ պիշիլի չուհաաան բար-
թիւսիւ 220 զրշ

Սիեան ֆաաիլ բէտէնիլթ զօսթիւմի ի-
լէ զաեթ կիւզէլ չուպուգլու բանթալօն
240 զրշ

Պիւլիք գօնթիւմի , սիեան վէ եա
գաաիլ բէնկիտէ ֆաաիլ , չէքիլէ պի-
շիլի կիւզէլ 200 զրշ

Իբէք եկէլ պիշիլի վէ սիւսիւ 50 զրշ

Պիւլիք ատամ իշին , չուպուգլու գաա-
միւրաէն ելրթ լաալ բանթալօն 50 զրշ

Տիւզ քուհաշտան չուպուգլու բանթալօն
զաեթ պիշիլի վէ կիւզէլ 90 զրշ